

Krajowe plany ochrony kulika wielkiego i błotniaka łąkowego

2014-03-17

3 marca br. w budynku Wydziału Leśnego SGGW w Warszawie odbyło się spotkanie poświęcone projektom krajowych planów ochrony kulika wielkiego i błotniaka łąkowego. Plany te stwarzają szansę na kompleksową ochronę obydwu gatunków w skali Polski. Jest to tym bardziej pilne, że w ostatnich latach liczebność zarówno kulika wielkiego, jak i błotniaka łąkowego szybko się zmniejsza.

W spotkaniu wzięli udział m.in. eksperci ornitologzy, przedstawiciele Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie, Polskiego Związku Łowieckiego, Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Państwowej Inspekcji Weterynaryjnej.

Podczas spotkania omówiono m.in. wyniki badań terenowych dotyczących krajowej liczebności populacji błotniaka łąkowego oraz populacji obydwu gatunków w ich najważniejszych ostojach w Polsce. Przedstawiono najistotniejsze zagrożenia dla obu gatunków, ze szczególnym uwzględnieniem drapieżnictwa (przede wszystkim lisów) oraz strat w łęgach powodowanych intensywną gospodarką rolną. W szczególności omówiono wykonywane i proponowane działania ochronne - jednym z ciekawszych jest aktywne zwiększanie sukcesu łęgowego kulika poprzez inkubację jaj w inkubatorach (w tym czasie ptaki wysiadują sztuczne jaja), a następnie ponowne ich umieszczenie w gniazdach tuż przed wykuciem. Dzięki temu zmniejszają się straty w łęgach na etapie wysiadywania i więcej młodych kulików przychodzi na świat. Poruszone zostały także zagadnienia dotyczące możliwości ograniczenia drapieżnictwa i roli myśliwych w tym działaniu. Dyskutowano nad kształtem przyszłego programu rolnośrodowiskowego, który ma zasadnicze znaczenie dla przetrwania populacji kulika wielkiego.

Kulik wielki jest zagrożonym globalnie przedstawicielem rzędu ptaków siewkowych. Gniazduje na ziemi na rozległych łąkach, zazwyczaj na podłożu torfowym. Obecnie w Polsce jego liczebność szacuje się na zaledwie 250-300 par, choć na przełomie stuleci było ich ponad dwukrotnie więcej. Województwo mazowieckie jest obszarem niezwykle ważnym dla kulika, gdyż skupia siedliska około 40% ogółu par łęgowych w Polsce. Szczególnie ważne dla tego gatunku są obszary Natura 2000 w północnej części województwa: Doliny Omulwi i Płodownicy, Doliny Wkry i Mławki, Dolina Dolnego Bugu oraz Bagno Pulwy.

Błotniak łąkowy to ptak szponiasty budujący gniazda na ziemi - niegdyś w zarastających fragmentach łąk i torfowisk, a obecnie w przeważającej większości na polach uprawnych zajętych przez zboża ozime oraz rzepak. Krajowa populacja błotniaka łąkowego wykazuje trend spadkowy, obecnie jej liczebność szacuje się na 3700 par, z czego aż ¼ gniazduje na terenie województwa mazowieckiego. Największe zagęszczenia par łęgowych zanotowano w powiatach siedleckim, sokołowskim, łosickim, sierpeckim, plockim, płońskim, a także między Ostrołęką a Ostrowią Mazowiecką.

Dokumentacja projektów planów jest dostępna na [stronie internetowej dotyczącej projektu ochrony kulika wielkiego](#) oraz [stronie projektu ochrony błotniaka łąkowego](#). Uwagi do planów można przesyłać do końca marca br. na adres: LIMOSA Jerzy Lewtak, ul. Tetmajera 8, 21-500 Biała Podlaska lub pocztą elektroniczną na adres: j.lewtak@gmail.com.

Opracowania zostały przygotowane na zlecenie Towarzystwa Przyrodniczego „Bocian” w ramach projektów „Ochrona kulika wielkiego w kluczowych ostojach gatunku w Polsce” oraz „Ochrona błotniaka łąkowego w Polsce” finansowanych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Źródło: RDOŚ w Warszawie
Autor zdjęcia: A. Dmoch